

Kontrollutvalget i Sande kommune

MØTEINNKALLING

Møtetid: 20.04.2015 kl. 18.00

Møtested: Møterom Klippan, rådhuset

Evt. forfall meldes til VIKS på telefon 40 49 13 44 / 45 22 22 28

Varamedlemmer møter kun etter nærmere innkalling.

Saksliste:

11/15 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgsmøtet 11.02.2015
Vedlegg: Protokoll fra møtet 11.02.2015.

12/15 Årsregnskap 2014 og Årsberetning 2014 for Sande kommune
(Saken ettersendes)

Rådmannen er invitert og vil orientere om saken.

13/15 Plan for gjennomgang av selvkostberegning i Sande kommune
Vedlegg: Forslag til opplegg fra Buskerud kommunerevisjon datert 13.april 2015.

14/15 Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet
Vedlegg: Uavhengighetserklæring datert 5.mars 2015.

15/15 Uavhengig attestasjonsrapport – finansforvaltningen 2014
Vedlegg: Finansrapport 2014 og attestasjonsrapport fra Buskerud kommunerevisjon datert 13.april 2015.

Rådmannen er invitert og vil orientere om saken.

16/15 Referatsaker

- Protokoll fra styremøte i VIKS 19.mars 2015
- Fylkesmannen i Vestfold – tilsynskalender 2015
- Selvik skole – utbygging/flerbrukshall – statusrapport 2.
- Prosjektregnskap gang- og sykkelvei Galleberg skole - Bøhlumgata

17/15 Eventuelt

Revetal, 14.04.2015

for nestleder av kontrollutvalget i Sande kommune, Paul Gregersen

Orrvar Dalby
Orrvar Dalby
Daglig leder/sekretær

Innkalling m/saksliste:
Medlemmer
1. vara
Ordfører
Rådmann
Buskerud Kommunerevisjon

Kontrollutvalget i Sande kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

20.04.2015

SAKSNR. 11/15 **Godkjenning av protokoll fra møte i kontrollutvalget 11.02.2015**

Vedlegg: Protokoll fra møte i kontrollutvalget 11.02.2015

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte i kontrollutvalget 11.02.2015 godkjennes.

Vedtak:

Kontrollutvalget i Sande kommune

Møteprotokoll

Møtetid 11. februar 2015 kl. 18.00.

Møtested: Møterom Klippan, rådhuset

Disse møtte:

Paul K. Gregersen, nestleder

Jan Fredrik Vogt, medlem

Ole Danielsen, medlem

Tone Bahus Rødningen, medlem

Ole Kristian Gundesø, varamedlem

Forfall:

Tone Helgesen, leder

Dessuten møtte:

Ordfører Karl Einar Haslestad, sak 03/15

Pål Ringnes, daglig leder Buskerud kommunerevisjon IKS

Orrvar Dalby, daglig leder VIKS, sekretær

Møteleder: Paul K. Gregersen

Innkallingen og sakliste ble godkjent og møtet ble satt kl. 18.00.

Kontrollutvalget vedtok å behandle sak 03/15 først i møtet.

Saksliste:

01/15 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgsmøtet 20.11.2014

Vedtak:

Protokoll fra møtet i kontrollutvalget 20.november 2014 godkjennes.

02/15 Årsrapport 2014 for kontrollutvalget i Sande kommune.

Vedtak:

1.Utkast til Årsrapport 2014 for kontrollutvalget i Sande kommune vedtas som Årsrapport 2014 for kontrollutvalget i Sande kommune.
2.Årsrapport 2014 for kontrollutvalget i Sande kommune oversendes kommunestyret.

03/15 Praktiseringen av offentlighetsloven i Sande kommune

Ordfører Karl Einar Haslestad ga en redegjørelse for praktiseringen av offentlighetsloven i Sande kommune og svarte på spørsmål. Han pekte på at Sande kommune praktiserer meroffentlighet, men at det var gjort en feil i den konkrete saken som var omtalt i Sande Avis. Han understreket at felles gruppemøter ikke var akseptabelt, og at han som ordfører hadde tatt opp dette med utvalgsleder i et par konkrete tilfeller.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar ordførerens redegjørelse til orientering.

04/15 Forvaltningsprosjektet «Oppfølging av kommunestyrevedtak»

Revisor gjennomgikk hovedpunktene i rapporten og svarte på spørsmål. Deretter ble rapporten og dens anbefalinger diskutert.

Vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til anbefalingene i forvaltningsrevisjonsrapporten «Oppfølging av kommunestyrevedtak»:

- Forventningene til rådmannens oppfølging av kommunestyrets vedtak bør i større grad formaliseres, dersom kommunestyret ønsker dette.
- Systemet for overordnet oppfølging av og tilbakerapportering på kommunestyrevedtak bør videreutvikles. Alle punkter som innebærer oppfølging bør inntas på en oversiktlig måte i systemet slik at de enkelt kan rapporteres på. Dette for å sikre at alle vedtak blir fulgt opp. Kontrollutvalget vil anbefale kommunestyret å sette konkrete frister i saker hvor de ber om tilbakerapportering.

Kontrollutvalget ber om tilbakemelding innen utgangen av 2015 på hvorledes rapporten har blitt fulgt opp.

Kontrollutvalget innbyr kommunestyret til å fatte slikt vedtak:

Kommunestyret slutter seg til anbefalingene i forvaltningsrapporten «Oppfølging av kommunestyrevedtak.

- Kommunestyret er enig i anbefalingen om at rådmannens oppfølging av kommunestyrets vedtak i større grad bør formaliseres.
- Kommunestyret ber derfor om at systemet for overordnet oppfølging av og tilbakerapportering på kommunestyrevedtak videreutvikles. Alle punkter som innebærer oppfølging bør inntas på en oversiktlig måte i systemet slik at de enkelt kan rapporteres på. Dette for å sikre at alle vedtak blir fulgt opp. Kommunestyret vil vurdere å sette konkrete frister i saker hvor det ber om tilbakerapportering.

Kommunestyret ber om at kontrollutvalget gis tilbakemelding på hvorledes rapporten er fulgt opp innen utgangen av 2015.

05/15 Dokumenthåndtering i Sande kommune

Saken ble diskutert.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar statusrapporten for oppfølgingen av forvaltningsrapporten «Dokumenthåndtering i Sande kommune» til orientering.

06/15 Møteplan for kontrollutvalget 2015 – eventuell endring

Vedtak:

Kontrollutvalgets møteplan for 2015 endres slik at planlagt møte 30.april utgår og erstattes med 20.april.

07/15 Regnskapsrevisjon 2014 – nummerert brev nr.15 til kontrollutvalget

Revisor gjennomgikk hovedpunktene i brevet og svarte på spørsmål.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar nummerert brev nr.15 fra Buskerud kommunerevisjon vedrørende regnskapsrevisjonen 2014 til orientering.

08/15 Bestilling av overordnet analyse for forvaltningsrevisjon

Revisor og sekretær orienterte om saken og svarte på spørsmål.

Vedtak:

Det bestilles overordnet analyse for forvaltningsrevisjon for Sande kommune for perioden 2016-2019 fra Buskerud Kommunerevisjon IKS. Revisor orienterer nytt kontrollutvalg om analyseprosessen før dokumentet ferdigstilles, slik at eventuelle innspill kan tas med i betraktningen.

Kostnaden dekkes av midler til tilsyn og kontroll for 2015.

09/15 Referater

- Digital løsning for kontrollutvalget
- Tilsynskalender fra Fylkesmannen i Vestfold, oppvekst og opplæringsavdelingen
- Rundskriv fra KMD om endringer i kommuneloven og offentlighetsloven
- Utbygging Selvik skole/flerbrukshall – statusrapport (utdelt i møtet)

Vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

10/15 Eventuelt

Kontrollutvalget ber revisjonen framlegge et forslag til neste møte om oppfølging av kommunestyrets vedtak om gjennomgang av gebyrer beregnet etter selvkost, for å se på beregningsgrunnlag i forhold til reell selvkost.

Alle vedtak ble fattet enstemmig.

Møtet ble hevet kl. 19.35

Neste møte: 20.april 2015

Revetal 12.02.2015

For nestleder av kontrollutvalget i Sande kommune, Paul K.Gregersen

Orrvar Dalby

Protokollen sendes til: Medlemmene Varamedlemmene Ordfører Rådmann Buskerud Kommunerevisjon
---

Kontrollutvalget i Sande kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

20.04.2015

SAKSNR. 13/15 **Prosjektplan for gjennomgang av selvkostberegning i Sande kommune**

Bakgrunn.

I forbindelse med behandlingen av Handlingsprogram 2014-2017 ble bl.a. flg. ordforslag vedtatt:

«Kommunestyret i Sande ber Kontrollutvalget gjennomgå gebyrer som er beregnet etter selvkost, for å se på beregningsgrunnlag i forhold til reell selvkost»

Kontrollutvalget fattet i møte 11.februar 2015, sak 10/15 slikt vedtak:

«Kontrollutvalget ber revisjonen framlegge et forslag til neste møte om oppfølging av kommunestyrets vedtak om gjennomgang av gebyrer beregnet etter selvkost, for å se på beregningsgrunnlag i forhold til reell selvkost.»

Buskerud kommunerevisjon IKS har 13.april 2015 oversendt et planforslag for hvorledes denne gjennomgangen kan gjennomføres.

Planforslaget reiser et par problemstillinger som kontrollutvalget må drøfte:

- **Avgrensning av undersøkelsen.** Forslaget er å begrense undersøkelsen til vann og avløp. Kontrollutvalget bør drøfte om dette i tilstrekkelig grad ivaretar kommunestyrets forutsetninger.
- **Fremdrift.** Det er lagt opp til at rapport kan påregnes levert i januar-februar 2016. Når en tar hensyn til at kommunestyrets vedtak i utgangspunktet først ble kjent for revisjonen og sekretariatet i forbindelse med forvaltningsrapporten om «Oppfølging av kommunestyrevedtak», synes sekretariatet at en levering i januar-februar 2016 er for seint. En slik rapport må være «ferskvare», og det er ikke tilfredsstillende å operere med vurdering av selvkostberegninger fra 2014 i en rapport som skal leveres i 2016. Kontrollutvalget bør derfor drøfte den interne prioriteringen av de bestillinger som er levert revisjonen.

Vedlegg: Forslag til prosjektplan «Selvkost Sande kommune» fra Buskerud kommunerevisjon IKS datert 13.april 2015.

Forslag:

Kontrollutvalget godkjenner forslag til plan fra Buskerud kommunerevisjon IKS datert 13.april 2015 for gjennomgang av gebyrer beregnet etter selvkost i Sande kommune. Gjennomgangen skal leveres sekretariatet innen 15.oktober 2015 for behandling i kontrollutvalget 26.november 2015.

Den bestilte forvaltningsrapporten om «Anskaffelser i Sande kommune» utsettes til behandling i første møte i kontrollutvalget i 2016.

Vedtak:

VIKS	
13 APR. 2015	
Ark.kode P	
Ark.kode S	
Sted og dato:	Drammen, 13. april 2015
J.nr.	363/2015
Dok.nr	12

Sande kommune v/kontrollutvalget
c/o Vestfold Interkommunale Kontrollutvalgssekretariat
Revetalsgata 10
3174 REVETAL

Referanse: 363/2015
Saksbehandler: PR
Dir. tlf. nr: 32 20 15 20
Deres dato:
Deres ref:

Mulig forvaltningsrevisjon innen selvkost

Det vises til kontrollutvalgets møte 11. februar d.å. hvor det ble fattet følgende vedtak under sak 10/15 Eventuelt:

«Kontrollutvalget ber revisjonen framlegge et forslag til neste møte om oppfølging av kommunestyrets vedtak om gjennomgang av gebyrer beregnet etter selvkost, for å se på beregningen i forhold til reell selvkost.»

Vedlagt følger utkast til prosjektplan.

Med vennlig hilsen
Buskerud Kommunerevisjon IKS

Pål Ringnes
daglig leder
sign.

Vedlegg

**FORSLAG TIL
PROSJEKTPLAN**

Selvkost

Sande kommune

2015

1. Bakgrunn

I forbindelse med kontrollutvalgets møte 11. februar d.å. ble det fattet følgende vedtak under sak 10/15 Eventuelt:

«Kontrollutvalget ber revisjonen framlegge et forslag til neste møte om oppfølging av kommunestyrets vedtak om gjennomgang av gebyrer beregnet etter selvkost, for å se på beregningen i forhold til reell selvkost.»

Følgende er hentet fra kommunens hjemmeside om kommunale avgifter:

Kommunale avgifter

Kommunale avgifter er vann-, avløp-, renovasjon-, slamtømming- og feiergebyrer. Det er de ulike virksomheter og selskaper som selv sitter på grunnlaget for fakturaene som utstedes til hjemmelshaver.

I Sande kommune faktureres vann- og kloakkavgiften 2 ganger i året.

Det er det interkommunale selskapet RfD som har ansvaret for og fakturerer renovasjon.

Det er i forskrift om kommunale vann- og avløpsgebyrer fastsatt at gebyrene ikke skal overstige kommunens nødvendige kostnader for tjenesten. Gebyrene skal følge selvkostprinsippet. Dette betyr at kommunen fastsetter gebyret på bakgrunn av et overslag over antatte direkte og indirekte kostnader knyttet til drifts-, vedlikeholds- og kapitalkostnader. Kommunen kan allikevel velge å holde gebyrene på et lavere nivå enn selvkost.

For avfallstjenesten gjelder også prinsippet om selvkost, men for dette området er kommunen i følge forurensningsloven pålagt å fastsette et gebyr som fullt ut dekker kostnadene ved tjenesten.

Feiing er det Drammensregionens brannvesen IKS som tar seg av og det er også derfra de første fakturaene og purringene blir sendt.

Skatteoppkreveren står for innfordring av disse kravene som alle har legalpant i eiendommen. De interkommunale selskapene sender ubetalte fordringer over til kommunen for videre tvangsforføylelse.

2. Problemstillinger

Følgende problemstillinger foreslås:

- Hvordan er gebyrregulativene for tjenestene utformet?
- Hvordan håndteres selvkost?
  - o Bli alle henførbare kostnader belastet?
  - o Bli kostnader som ikke er henførbare belastet?
  - o Bli brukerbetaling beregnet i tråd med lover og regler?
- Hvordan blir selvkostfond for tjenestene håndtert?
- Har kommunen en tilfredsstillende oppfølging av selvkost?
- Hvordan blir rapportering av selvkost håndtert?

3. Avgrensning av undersøkelsen

Som det fremgår ovenfor, er det det flere selvkostområder det kan være aktuelt å se nærmere på. Vi legger til grunn å vurdere vann og avløp.

4. Revisjonskriterier

Foreløpige kilder til revisjonskriterier:

- Forurensningsforskriften
- Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester
- Kommunale regnskapsstandarder om god kommunal regnskapsskikk

5. Metode

Vi benytte intervjuer og vurdere kommunens regnskap, rutiner og dokumenter.

Prosjektet gjennomføres av revisjonens egne ansatte på bakgrunn av kravene som stilles til gjennomføring av forvaltningsrevisjon som prosjekt, jf RSK001 Standard for forvaltningsrevisjon.

6. Organisering og ressursbruk

Prosjektet gjennomføres av revisjonens egne ansatte. Prosjektet vil ha en ramme på 150 - 200 timer.

7. Fremdrift

Rapportering i januar-februar 2016 kan påregnes.

Det kan være et spørsmål om hvordan eksisterende bestillinger skal prioriteres. Det er planlagt med gjennomgang av innkjøp med rapportering i oktober 2015. Overordnet analyse fremlegges etter planen i det andre møtet i ny kommunestyreperiode. Det vil ikke være tilstrekkelig antall timer til rådighet til å gjennomføre alle tre oppgaver i løpet av kalenderåret, ut fra hva som ligger til grunn i vårt budsjett.

Samtidig gjøres det oppmerksom på at en rapportering av selvkost i 2016, vil være en vurdering av selvkostberegninger for 2014, foretatt i februar 2015 i forbindelse med avleggelsen av regnskapet 2014. Det bør derfor drøftes om vurdering av selvkost bør rapporteres i år, istedenfor innkjøp som da kan forskyves til 2016.

Drammen, april 2015

Pål Ringnes
daglig leder

Kontrollutvalget i Sande kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
20.04.2015

SAKSNR. 14/15

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet

Kommuneloven § 79 og revisjonsforskriften stiller krav tilandel, uavhengighet og objektivitet hos revisor. I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Buskerud Kommunerevisjon IKS har to oppdragsansvarlige knyttet til Sande kommune:

Pål Ringnes - daglig leder/leder forvaltningsrevisjon
Inger Anne Fredriksen – leder regnskapsrevisjon

Skriftlig egenvurdering for disse to er mottatt 5.mars 2015.

Vedlegg: Skriftlig egenvurdering av uavhengighet i forhold til Sande kommune.

Forslag til vedtak:

Vurderingen av oppdragsansvarlige revisors uavhengighet for 2015 tas til orientering.

Vedtak:

Kontrollutvalget i Sande kommune
v/VIKS
Revetalgt. 10
3174 Revetal

VIKS	
05 MARS 2015	
Dato:	12.02.2015
Referanse:	Ark.kode D 0610/15
Deres dato:	Ark.kode S
Deres ref.:	J.nr. Dok.nr Z

Saksbehandler:

Dir. tlf. nr:

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Sande kommune

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederlig vandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jmfør merknader til nevnte bestemmelse.

Ifølge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget. I Buskerud Kommunerevisjon sine arbeidspapirer vil vurdering av uavhengigheten til hver enkelt revisor i kommunens revisjonsteam inngå som et eget punkt.

Lovbestemte krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke at vedkommende revisor mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Hovedkontor - Drammen

Postadresse: Postboks 4197, N-3005 Drammen
Besøksadresse: Øvre Eiker vei 14, N-3048 Drammen

Telefon: 32 20 15 00
Telefaks: 32 20 15 01

Org.nr: 985 731 098

post@bkr.no
www.bkr.no

Avdelingskontor - Hønefoss

Postadresse: Serviceboks 4, N-3504 Hønefoss
Besøksadresse: Osloveien 1, N-3511 Hønefoss

Telefon: 32 11 76 79
Telefaks: 32 12 50 30

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.
- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- Revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- Revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrollopgaver
- Revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

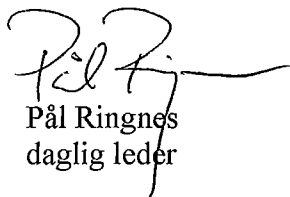
Buskerud Kommunerevisjon IKS har to oppdragsansvarlige knyttet til Sande kommune:

Pål Ringnes
Inger Anne Fredriksen

Daglig leder/leder forvaltningsrevisjon
Leder regnskapsrevisjon

Vedlagt følger skriftlige egenvurderinger av uavhengighet for samtlige.

Med vennlig hilsen
Buskerud Kommunerevisjon IKS

Pål Ringnes
daglig leder

Vedlegg:
Skriftlige egenvurderinger av uavhengighet fra oppdragsansvarlige revisorer

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Sande kommune - vedlegg Skriftlig egenvurdering av uavhengighet for: **Inger Anne Fredriksen, leder regnskapsrevisjonen**

Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Buskerud Kommunerevisjon IKS.
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Sande kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Sande kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres, foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Sande kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Sande kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Sande kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Drammen, 12. februar 2015

Inger Anne Fredriksen
leder regnskapsrevisjon

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Sande kommune - vedlegg Skriftlig egenvurdering av uavhengighet for: **Pål Ringnes, daglig leder/leder forvaltningsrevisjon**

Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Buskerud Kommunerevisjon IKS.
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Sande kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Sande kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres, foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Sande kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Sande kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for Sande kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Drammen, 12. februar 2015

Pål Ringnes
daglig leder/leder forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget i Sande kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget:

20.04.2015

SAK NR. 15/15 **Uavhengig attestasjonsrapport – finansforvaltningen 2015**

Saksopplysninger:

Revisor har gjennomgått Sande kommunes rutiner og årsrapport for finansforvaltningen for 2014 i henhold til § 8 i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning.

Rådmannen er invitert til å orientere nærmere om saken i møtet.

Vedlegg: Finansrapport 2014
                  Uavhengig attestasjonsrapport fra BKR om rutiner og årsrapport for
                  finansforvaltningen 2014 – Sande kommune datert 13.april 2015.

Innstilling:

Uavhengig attestasjonsrapport fra Buskerud kommunerevisjon IKS datert 13.april 2015 om rutiner og årsrapport for finansforvaltningen i Sande kommune 2014, tas til orientering.

Vedtak:

Kommunestyret i Sande kommune

Uavhengig attestasjonsrapport om rutiner og årsrapport for finansforvaltningen 2014 – Sande kommune

Vi har gjennomgått Sande kommunes rutiner og årsrapport for finansforvaltningen for tidsrommet 01.01.2014 – 31.12.2014.

Kommunestyret er ansvarlig for at finansforvaltningen er underlagt administrative rutiner som sørger for at finansforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og forskrift, og at finansforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår oppgave er i henhold til § 8 i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning, som uavhengig instans å vurdere kommunens rutiner for finansforvaltningen og om kommunen følger opp de fastlagte regler for finansforvaltning.

Vi har utført vårt arbeid i samsvar med ISAE 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon». Denne standarden krever at vi planlegger og gjennomfører kontrollhandlinger for å kunne avgi en uttalelse med høy, men ikke absolutt sikkerhet for at det ikke foreligger vesentlige feil eller mangler ved kommunens rutiner for finansforvaltningen.

Med utgangspunkt i finansreglementet, forskriftens og kommunelovens krav har vi kontrollert at:

- det er etablert administrative rutiner som sørger for at finansforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og forskrift
- finansforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll
- det er utarbeidet rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko i tråd med finansreglementet, herunder:
  - prosedyrer og retningslinjer for vurdering av alle typer finansiell risiko i finansielle avtaler før avtaleinngåelse
  - prosedyrer og retningslinjer for overvåking og vurderinger av utviklingen i den finansielle risiko som kommunen er utsatt for
  - forholdet til tillatt risikonivå og krav til risikospredning fastsatt i finansreglementet
- det er rutiner for å avdekke, rapportere og følge opp avvik fra finansreglementet
- det foreligger tilfredsstillende dokumentasjon for de forhold som rapporteringen fra kommunens forvalter omhandler

---

Hovedkontor - Drammen

Postadresse: Postboks 4197, N-3005 Drammen

Telefon: 32 20 15 00

Org.nr: 985 731 098

Besøksadresse: Øvre Eiker vei 14, N-3048 Drammen
www.bkr.no

Telefaks: 32 20 15 01

Bankgiro: 7177 05 65108

Avdelingskontor - Hønefoss

Postadresse: Serviceboks 4, N-3504 Hønefoss

Telefon: 32 11 76 79

Besøksadresse: Osloveien 1, N-3511 Hønefoss

Telefaks: 32 12 50 30

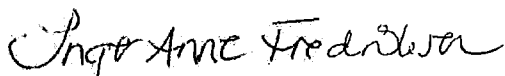
- det er samsvar mellom de vurderinger som fremkommer i rapporteringen fra kommunens forvalter og den faktiske utviklingen i finansiell risiko og risikospredning i perioden
- kommunens finansforvaltning i perioden har vært i samsvar med gjeldende reglement

For øvrig mener vi at

- våre kontrollhandlinger gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.
- fremlagte rutiner og årsrapport for finansforvaltningen tilfredsstillende finansreglementet, forskriftens og kommunelovens krav.
- De vurderinger som fremkommer i rapporteringen fra kommunens forvalter er i samsvar med periodens faktiske utvikling i finansiell risiko og risikospredning og at Sande kommunes finansforvaltning i perioden har vært i samsvar med gjeldende reglement.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for det formål som er beskrevet ovenfor og til kommunens informasjon, og skal ikke brukes til noe annet formål.

Drammen, 13. april 2015
Buskerud Kommunerevisjon IKS

Inger Anne Fredriksen
 leder regnskapsrevisjon

Havva Adiyaman
 teamleder

Kopi:
 Kontrollutvalget i Sande kommune

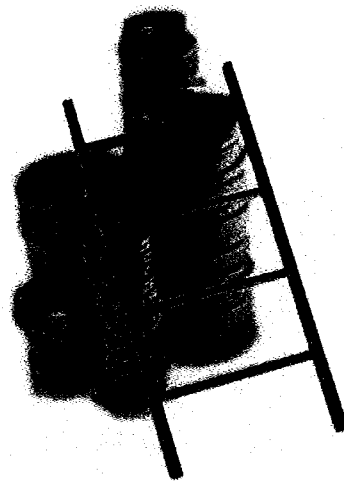

Hovedkontor - Drammen			
Postadresse:	Postboks 4197, N-3005 Drammen	Telefon:	32 20 15 00
	post@bkr.no		Org.nr: 985 731 098
Besøksadresse:	Øvre Eiker vei 14, N-3048 Drammen	Telefaks:	32 20 15 01
	www.bkr.no		Bankgiro: 7177 05 65108
Avdelingskontor - Hønefoss			
Postadresse:	Serviceboks 4, N-3504 Hønefoss	Telefon:	32 11 76 79
Besøksadresse:	Osloveien 1, N-3511 Hønefoss	Telefaks:	32 12 50 30

Sande
kommune

FINANS- RAPPORT 2014

- sammen skaper vi trygghet og trivsel!

Innhold

Innledning.....	3
Bakgrunn.....	3
Regler for finansforvaltning.....	3
Krav til finansrapporten	3
Rapportens omfang	3
Aktiva/passiva.....	4
Netto finanskostnader	5
Aktiva.....	6
Sammensetningen av aktiva.....	6
Markedsverdi/vesentlige markedsendringer.....	6
Endringer i risikoeksponering	7
Markedsrenter og egne rentebetingelser.....	7
Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet	7
Passiva.....	7
Sammensetningen av passiva	7
Markedsverdi/vesentlige markedsendringer.....	8
Låneportefølje Sande kommune 2014:	8
Endringer i risikoeksponering	9
Markedsrenter og egne rentebetingelser.....	9
Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet	9
Vedlegg – Finansreglement.....	10

Innledning

Bakgrunn

Finansreglement for Sande kommune gir rammer og retningslinjer for kommunens disponeringer på finansområdet.

Formålet med en egen finansrapport er å informere om finansforvaltningens faktiske resultater, sett i forhold til de rammer og retningslinjer som er gitt.

Regler for finansforvaltning

I 2009 kom det ny forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning. Den nye forskriften (som er gjeldende fra 01.07.2010) skjerper inn/presiserer bestemmelser knyttet til:

- Kommunens reglement, rutiner og rapportering, herunder innhold i rapportering.
- Finansforvaltning og kommunens egen kunnskap på feltet.
- Krav til administrative rutiner for vurdering/håndtering av risiko og avvik fra reglementets bestemmelser.
- Tydeliggjøring av ansvarsfordeling mellom lokalpolitikere og administrasjon.

Kommunens finansreglement ble vedtatt av kommunestyret 09.12.2009, sak KST-59/09. Sande kommune har også tidligere hatt et restriktivt finansreglement, og har ikke plasseringer med høy risiko.

Krav til finansrapporten

Finansrapporten skal være en utfyllende rapport i forhold til kommunens ordinære årsregnskap og årsberetning.

Rapporten skal legges frem for kommunestyret som egen sak, sammen med en vurdering fra uavhengig instans – det revisjonsselskap kommunen til enhver tid er tilknyttet skal benyttes.

Rapporten skal inneholde en beskrivelse og vurdering av aktiva og passiva, med fokus på bl.a. sammensetning, verdi, vesentlige endringer, renter og avvik fra finansreglement.

Rapportens omfang

Finansrapporten omtaler finansposter knyttet til "ordinær finansforvaltning", dvs. ansvar 9002 Finansposter. Poster som har med Boligfinansiering å gjøre eller finansposter ført i virksomhetene er ikke omtalt. Her vises det til kommunens Årsberetning og Regnskap m/noter.

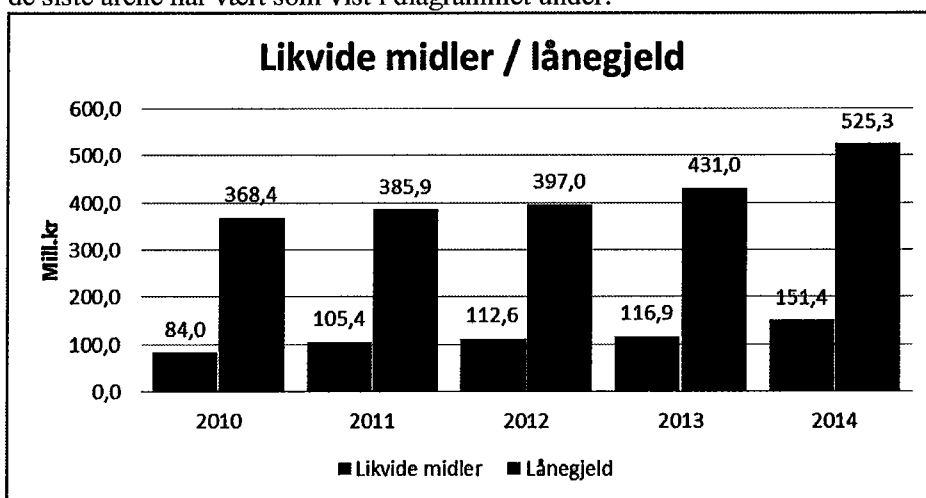

Årets resultat for finansområdet

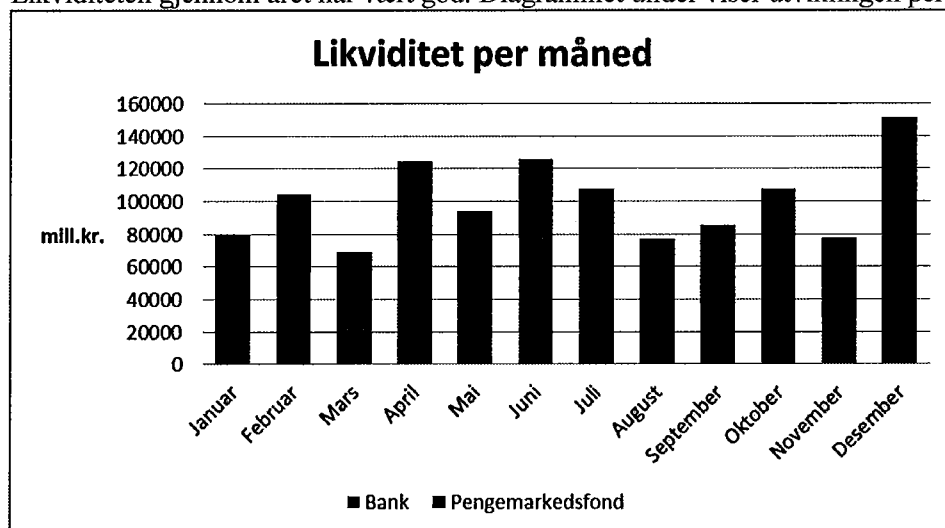
Aktiva/passiva

Finans - lån og likvider/plasseringer	Regnskap hittil.2014	Regnskap 31.12.2013	Endring siste år	Avvik i %
Kasse/bank	102 933	69 693	33 240	47,7 %
Plasseringer	48 474	47 236	1 239	2,6 %
Sum likvider (aktiva)	151 407	116 928	34 479	29,5 %
Lån til investeringer	448 645	363 266	85 379	23,5 %
Lån til utlån	76 652	67 728	8 924	13,2 %
Sum lånegjeld (passiva)	525 297	430 994	94 303	21,9 %

Utviklingen når det gjelder bankinnskudd (inkl. plasseringer) og lånegjeld (inkl. lån til utlån) de siste årene har vært som vist i diagrammet under:

Likviditeten gjennom året har vært god. Diagrammet under viser utviklingen per måned:

Fordeling av lånegjeld mellom selvfinansiert (gebyrfinansiert) virksomhet, lån med rentekompensasjon og lån som belaster kommunens frie inntekter direkte er ikke eksakt, siden

låneopptak ikke knyttet til enkeltinvesteringer, men ut fra en vurdering av de samlede investeringer og finansiering/kapitalbehov. En omtrentlig beregning tilsier:

LÅN MED EKSTERN FINANSIERING:

Beskrivelse (tall i 1.000 kr)	Lånesaldo per 31/12-14	Renter 2014	Avdrag 2014	Sum finanskostn. 2014
Total lånesaldo*	525 296,5	14 174,3	17 221,5	31 395,8
- herav lån til utlån	76 651,9	+/- 0 over tid	+/- 0 over tid	
- herav dekket i invest.regnsk. ("byggerenter")		1 557,3		1 557,3
- herav dekket av økt skjønnstilsk. Bamehage	21 000,0	1 000,1	1 500,0	2 500,1
- herav m/rentekompensasjon skole	28 100,0	1 105,1	2 000,0	3 105,1
- herav m/komp.tilsk. sykehjem/oms.bol.	22 600,0	851,8	1 100,0	1 951,8
- herav dekket av lån til lag/foreninger/etc.	5 464,0	110,2	118,5	228,6
- herav dekket av gebyrinnt. VA (beregnet)	129 512,0	3 885,4	4 334,3	8 219,7
"Ordinære" lån dekkes av frie inntekter	241 968,6	5 664,5	8 168,7	13 833,2

* Dette er renter og avdrag ført på ansvar 9002 ekskl. byggerenter, samt lån til husbankfinansierte bolig.

Det presiseres at skjønnstilskudd, rentekompensasjon, kompensasjonstilskudd og finanskostnader dekket av gebyrinntekter føres som driftsinntekter og ikke til fradrag under netto finanskostnader i regnskapet.

Netto finanskostnader

Finanskostnader ekskl. boligfinansiering og finansposter i virksomhetene

Tall i 1000 kroner	Oppr. budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Regnskap 2014	Avvik Rev.Bud - Regnskap	Avvik i %	Regnskap 2013	%-vis utvikling fra 2013
Renteinntekter og utbytte	-4 255	-3 817	-3 533	-284	7,4 %	-2 845	24,2 %
Mottatte avdrag på lån	-270	-270	-270	0	0,0 %	-270	0,0 %
Sum eksterne finansinntekter	-4 525	-4 087	-3 803	-284	6,9 %	-3 115	22,1 %
Renteutgifter og låneomkostninger	12 419	12 044	12 055	-11	-0,1 %	12 001	0,5 %
Avdrag på lån	17 363	17 288	17 221	67	0,4 %	15 922	8,2 %
Utlån	0	0	0	0		0	
Sum eksterne finansutgifter	29 782	29 332	29 276	56	0,2 %	27 923	4,8 %
Resultat eksterne finansransaksjoner	25 257	25 245	25 473	-228	-0,9 %	24 807	2,7 %
Bidrag fra IKS	0	0	138	-138		118	16,5 %
Resultat finansransaksjoner etter overført fra Rfd	25 257	25 245	25 335	-90	-0,4 %	24 689	2,6 %

Netto finanskostnader under ansvar 9002 finansforvaltningen ble i 2014 25,3 mill kr, på nivå med revidert budsjett.

God likviditet – med tilhørende renteinntekter – og en relativt høy andel av lånegjelden med rentesikring bidrar til en begrenset renterisiko. Utvikling i renteinntekter og renteutgifter følger til en viss grad samme rentekurve.

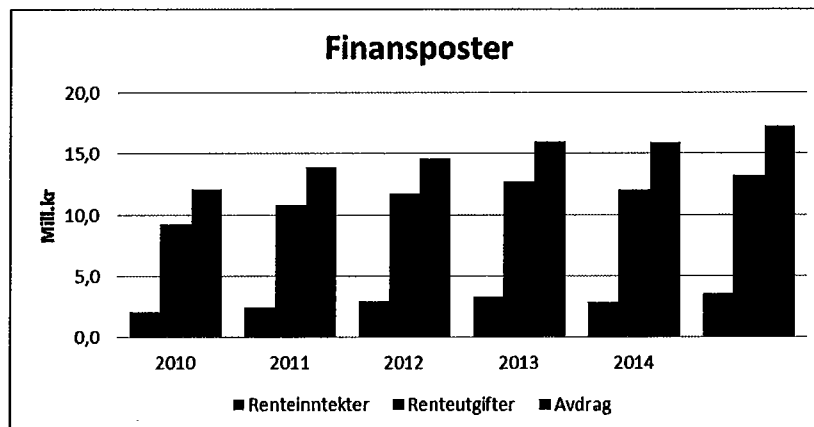
Avdrag betales og bokføres iht. avtalt med långivere ved låneopptak, og utgjorde for 2014 17,22 mill kr, som er noe under budsjett.

Finanskostnader dekkes til en viss grad av skjønnstilskudd, rentekompensasjon, kompensasjonstilskudd og gebyrinntekter (ref. tabell side 5). Inndekningspostene føres imidlertid under driftsinntekter og ikke til fradrag under netto finanskostnader i regnskapet.

Iht. Kommunelovens § 50 skal kommunens samlede lånegjeld avdras med like årlige avdrag. Gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte. Kontrollberegning – etter en forenklet formel – viser at minimum avdrag for 2014 utgjør ca. 16 mill kr. Sande kommunes bokførte

avdragsutgifter på 17 mill kr ligger dermed over kontrollgrensen.

Utviklingen i renter og avdrag de siste årene har vært som vist i diagrammet:

Aktiva

Sammensetningen av aktiva

Kommunen har i løpet av året begrenset overskuddslikviditet, og har kun hatt midler plassert i pengemarkedsfond i tillegg til ordinære bankinnskudd. Midler plassert i pengemarkedsfond er likvide i løpet av 1-3 dager, og har tilnærmet ingen risiko.

Kortsiktig likviditetsbehov har vært dekt inn i sertifikatmarkedet. Nye plasseringer er foretatt hovedsakelig når likviditetssituasjonen har tillatt det. I 2014 er det ikke tatt ut midler av fondene og avkastningen i 2014 er tilført saldoen pr 31.12.14.

Pr. 31.12.14 har kommunen en likviditet på 151,4 mill. kr. Av dette beløpet utgjør plasseringene i pengemarkedsfond 48,5 mill kr, mens bankinnskudd utgjør 102,9 mill kr.

Kommunen har følgende plasseringer i pengemarkedsfond per 31.12.2014:

Konto	Navn	Saldo 01/01-2014	Resultatført 2014	Saldo 31/12-2014
210.20.070	DnB NOR	9 950 549	188 709	10 139 258
210.31.020	Fondsforvaltning	37 285 099	1 049 960	38 335 059
Sum		47 235 648	1 238 668	48 474 316

Balanseført verdi 31.12.14 er lik markedsverdi iht. oppgave fra finansinstitusjonene. Avkastning legges til bokført saldo pr. 31.12 hvert år. Det ble ikke innløst fondsandeler i år.

Kommunen har ingen langsiktige finansielle plasseringer.

Markedsverdi/vesentlige markedsendringer

Det vurderes ikke å være forskjeller mellom bokført verdi og markedsverdi for de aktiva Sande kommune har. Plasseringer i pengemarkedsfondene vurderes å være på linje med bankinnskudd. En stor del av fondenes midler er plassert på konto i bank til gunstige renter.

Utover renteendringen som er omtalt andre steder i rapporten har det ikke vært vesentlige markedsendringer for de aktiva kommunen har.

Endringer i risikoeksponering

Det har ikke vært endringer i risikoeksponering i 2014 på aktivasisden, utover renterisiko.

Det er inngått en avtale om langsiktige rentesikringer av låneporteføljen i løpet av året.

Finansiell risiko for øvrig anses å være ubetydelig. Midlene som er plassert i rentefond er likvide i løpet av 1-3 dager, og det er liten risiko for at de finansinstitusjoner som kommunen har avtaler med ikke vil innfri sine forpliktelser.

Når det gjelder administrativ risiko er den uendret. Det arbeides aktivt for å følge opp låneportefølje og likviditet.

Markedsrenter og egne rentebetingelser

Budsjettet avkastning for 2014 var 2,9 % på bankinnskudd og 3,1 % på plasseringer.

Gjennomsnittlig avkastning på plasseringer i pengemarkedsfond har vært 2,7 %. Renten på bankinnskudd har falt fra ca. 2,9 % til ca. 2,6 % i løpet av 2014. Dette har resultert i et negativt avvik i renteinntekter i forhold til budsjett på 283.000 kr i 2014.

Kommunens rentebetingelser på aktivasisden følger markedsrenter.

Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet

Det har ikke vært avvik i forhold til finansreglementet i 2014.

På aktivasisden har Sande kommune kun hatt bankinnskudd og plasseringer av ledig likviditet i pengemarkedsfond. Kravene i finansreglementets pkt. 3.3. om plassering av kortsiktig ledig likviditet med lav risiko og forventet avkastning over ordinær bankrente er oppfylt.

Sande kommune har ingen langsiktige finansielle plasseringer, dvs. kravene i reglementets pkt. 3.4 er ikke relevante for 2014.

Passiva**Sammensetningen av passiva**

Ved utgangen av 2014 utgjør total lånegjeld 525,3 mill kr, herav 448,6 mill kr knyttet til investeringer og 76,7 mill kr knyttet til utlån (etableringslån/Startlån).

Det er tatt opp ett nytt lån til investeringer i 2014 – 102,6 mill kr:

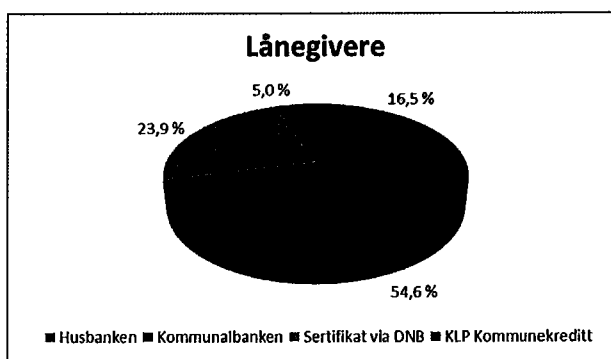
- Lån i Kommunalbanken, 102,6 mill kr, 27 års avdragstid.

Det er tatt opp ett nytt lån på 12,3 mill kr til Startlån hos Husbanken.

Kommunen har pr. 31.12.14 en låneportefølje bestående av 27 lån.

Samlet lånegjeld inkl. lån til utlån fordeler seg på følgende långivere:

Gjennomsnittlig gjenværende avdragstid for den samlede låneporteføljen er ca. 22 år. Til sammenligning utgjør den gjennomsnittlige veide gjenværende levetiden for avskrivbare anleggsmidler ca. 23 år.

Markedsverdi/vesentlige markedsendringer

Det vurderes ikke å være forskjeller mellom bokført verdi og markedsverdi for de passiva Sande kommune har.

Utover rentenedgangen som er omtalt andre steder i rapporten har det ikke vært vesentlige markedsendringer for de passiva kommunen har. Bankene har ikke endret sine marginer på utlån i løpet av året.

Låneportefølje Sande kommune 2014:

Konto	Tekst	Saldo 31.12.2014	Årlig avdrag	Gjenv. avdr.tid	Fastrente	Utløper
24519105	Husb.Funksj.h.bol. 11496515	8 819 119	294 086	30		
24519210	Komm.banken 19980325	2 750 000	1 100 000	3	4,04 %	3) 15.03.2015
24519220	Komm.banken 20020949/20031012	12 000 060	666 660	18		
24519225	Komm.banken 20020950	12 000 020	666 660	18		
24519230	Komm.banken 20020951	11 999 980	666 660	18		
24519235	Komm.banken 20020952	10 666 480	1 333 360	8		
24519240	Komm.banken 20040970	26 250 000	2 500 000	11	3,95 %	4) 02.07.2015
24519241	Komm.banken 20050736	22 742 500	2 067 500	11	4,18 %	
24519242	Komm.banken 20050753	7 920 000	720 000	11		
24519244	Husbanken 11400375 9 - Ungbo	1 056 625	101 486	10		
24519245	Komm.banken 20080656 - 2008	12 920 000	680 000	19		
24519246	Komm.banken 20080658 - 2008	19 975 000	587 500	34	4,04 %	2) 16.03.2016
24519249	KLPbanken 83175041144-2010	19 066 672	733 332	26	3,92 %	1) 15.06.2015
24519250	KLPbanken 83175041128-2010	7 200 000	200 000	36	3,92 %	1) 15.06.2015
24519251	Komm.banken 20110752 - 2011	18 703 440	505 520	37		
24519252	Komm.banken 20110753 - 2011	6 868 000	404 000	17		
24519253	Komm.banken refins. 2 lån	0				
24519254	Komm.banken 20120645 - 2012	19 506 680	696 660	28		
24519255	Komm.banken 20140757	102 600 000	3 744 526	27		
24320100	Sertifikatlån DNB - 2013	125 600 000	2 939 050	43		
24320110	Sertifikatlån DB - 2013	0				
Sum	Lån til investeringer m.m.	448 644 576	20 607 000	22		
24519144	Husbanken 11528829/3/1 Startlån 14	12 157 360	429 000			
24519145	Husbanken 11524423/1/1 Startlån 13	4 773 735	150 028			
24519146	Husbanken 11521384/1/1 Startlån 12	2 387 216	89 174			Bet ekstraord avdrag 0,783 mill
24519147	Husbanken 11520531/3/1 Startlån 12	4 612 822	155 208			
24519148	Husbanken 11516662/3/1 Startlån 11	9 110 105	303 933			
24519149	Husbanken 11513086/1/1 Startlån 10	12 845 711	478 376			
24519157	Husbanken 11503301/3/1 Startlån 07	0	0			
24519158	Husbanken 11505969/3/1 Startlån 08	14 091 664	608 728			
24519159	Husbanken 11508739 7 Startlån 09	16 673 330	664 898			
Sum	Lån til utlån	76 651 943	2 879 345	27		
Sum		525 296 519	23 486 345	22		

Rentebytteavtaler :

- 1) Rentekostnad - fastrente i avtalen 3,92%. 10 års avtale, fra 2/1-06.
- 2) Rentekostnad - fastrente i avtalen 4,04%. 5 års avtale fra 16/3-11.
- 3) Rentekostnad - fastrente i avtalen 4,04%. 5 års avtale fra 16/3-11.

4) Rentekostnad - fastrente i avtalen 3,95%. 10 års avtale fra 2/7-06.

Det er for øvrig gjort rentebytteavtaler som gjør at låneporteføljen er sikret iht. finansreglementet.

Rentebinding inkl. rentebytteavtaler for lån til investeringer :

	Saldo 31/12-14	%andel
0-3 år	148 503 065	33,1 %
3-5 år	147 126 732	32,8 %
5-10 år	153 014 779	34,1 %
Sum	448 644 576	100 %

Kommunens finansreglement sier : "Det skal tas sikte på at rentebindingen for innlån fordeler seg slik: 1/3 0-3 år, 1/3 3-5 år, 1/3 5-10 år. Gjeldsporteføljen skal bestå av et mindre antall lån."

Endringer i risikoeksponering

Det har ikke vært endringer i risikoeksponering i år på passivasiden, utover renterisiko.

Kommunen har så langt ikke hatt vanskeligheter med å finansiere sine lånebehov, ved låneforespørsel er det mottatt flere tilbud. Det er pr. d.d. ingen signaler på at denne situasjonen skal endre seg. Det ble inngått en ny rammeavtale med DNB, Kommunekreditt og Kommunalbanken med virkning fra 1/7-14. Årets låneopptak til investeringer ble gjort etter en anbudskonkurranse mellom disse tre tilbyderne basert på rammeavtalen.

De rentebytteavtaler/fastrenteavtaler kommunen har inngått gjør rentekostnadene på kommunens innlån til en viss grad forutsigbare, dvs. mindre utsatt for renteendringer.

Når det gjelder administrativ risiko arbeides det aktivt for å opprettholde denne.

Markedsrenter og egne rentebetingelser

Budsjettert flytende lånerente for 2014 var 2,3 %. Markedsrentene i år har imidlertid falt en del i stedet for å øke som man hadde forventet.

Ved starten på året lå flytende lånerente rundt 2,2 %, mens ved utgangen av 2014 var renten nede i rundt 1,9 % inkl margin. Marginen i Kommunalbanken var +0,4%.

Gjennomsnittlig lånerente har for Sande kommune i 2014 vært ca. 3,0 %. De lån hvor renten er sikret ved fastrente eller rentebytteavtale har fastrenter fra 1,17 til 4,52 %. Disse lånene har i gjennomsnitt utgjort ca. 70 % av lånegjelden (ekskl. lån til utlån).

Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet

Det har ikke vært avvik i forhold til finansreglementet i 2014.

Vedlegg – Finansreglement

(Vedtatt av Sande kommunestyre 09.12.09 sak 59/09)

1. Hjemmel/formål

Reglement er vedtatt i medhold av Kommunelovens § 52 og Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning av 09.06.2009 (ikrafttredelse 01.07.2010).

Kommunen skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall.

Finansforvaltningen skal:

- ivareta grunnprinsippet i kommunelovens formålsbestemmelse om optimal utnytting av kommunens tilgjengelige ressurser med sikte på å kunne gi et best mulig tjenestetilbud
- sikre stor grad av forutsigbarhet i kommunens finansielle stilling
- skal bidra til stabilitet og langsiktighet.

2. Risiko

Kommunen skal ha en lav risikoprofil med fokus på å redusere i hvilken grad endringer i finansmarkedene vil påvirke kommunens finansielle stilling.

2.1. Finansiell risiko og forklaringer

1. Kredittrisiko

Risiko for tap som følge av at låntaker eller motparten i en kontrakt unnlater å innfri sin forpliktelse

2. Likviditetsrisiko

Risiko for at eiendeler ikke kan omsettes nær markedsverdi i løpet av en avgrenset tidsperiode.

3. Finansieringsrisiko

Risiko for ikke å kunne finansiere sine lånebehov.

4. Renterisiko

Risiko for endring av verdien på eiendeler, gjeld, egenkapital som følge av renteendringer.

5. Valutarisiko

Risiko for endring av verdien på eiendeler, gjeld, egenkapital som følge av endringer i valutakurser.

2.2. Administrativ/operasjonell risiko

Risiko for at kommunen internt (eller hos motpart i transaksjoner) ikke har tilstrekkelig kompetanse/bemanning, systemer, rutiner, samt ressurser generelt til å gjennomføre kommunens vedtatte finansforvaltning.

2.3. Risiko i aksjemarkedet

Risiko for at aksjemarkedet eller det aktuelle investeringsobjekt vil stige eller falle - både på kort og lang sikt.

3. Rammer

Kommunens finansforvaltning skal drives slik at kommunen ikke påføres vesentlig finansiell risiko.

3.1. Innlån

Innlån skal skje i samsvar med rammeavtale for kommunale låneopptak inngått 2009 i samarbeid med VOIS (Vestfold offentlige innkjøpssamarbeid) og BTV Innkjøp (Buskerud, Telemark og Vestfold fylkeskommuner).

- Renteutviklingen skal kontinuering overvåkes for å vurdere binding av lån og/eller annen form for rentesikring.
- Det skal tas sikte på at rentebindingen for innlån fordeler seg slik (avvik skal begrunnes spesielt) :
  - 1/3 0-3 år
  - 1/3 3-5 år
  - 1/3 5-10 år
- Gjeldsporteføljen skal bestå av et mindre antall lån.

3.2. Plassering av kortsiktig ledig likviditet

- Ledig likviditet kan plasseres kortsiktig (disponibelt i løpet av få dager) i norske eller nordiske pengemarkeds- eller obligasjonsfond, med en forventet avkastning høyere enn ordinært bankinnskudd.
- Ved plassering av ledig likviditet skal den finansielle risiko være minimal.
- Ved plassering av ledig likviditet i andre porteføljer enn bankinnskudd skal den finansielle risiko være lav.
- Likviditetsutvikling og –behov følges løpende for å vurdere endringer i plassert likviditet.

3.3. Plassering av langsiktige finansielle aktiva

Omfatter aktiva hvor kun avkastning skal disponeres i årsbudsjettperioden, eller kapitalen i etterfølgende år.

- Ved plassering av langsiktige finansielle aktiva skal den finansielle risiko være lav.
- Langsiktige finansielle aktiva kan foruten bankinnskudd, plasseres i pengemarkeds-, obligasjons- eller aksjefond inkl. garanterte plasseringer/indeksobligasjoner, med en forventet avkastning over tid vesentlig høyere enn ordinært bankinnskudd.
- Maksimum plassering i et enkelt pengemarkeds- og obligasjonsfond er 10 mill. kroner. Maksimum plassering i et enkelt aksjefond er 5 mill. kroner.
- Midler plassert i aksjefond skal ha en tidshorisont på minst 5 år.
- Aksjefond skal spres på norske, nordiske og eller fond med minst 60 % europisk plassering. Ingen fondstype skal ha mer enn 50 % av plasseringen.
- Det skal ikke plasseres midler i aksjefond der det deltar firma som er involvert i internasjonal våpenhandel, barnearbeid eller andre forhold av tvilsom etisk art.

4. Fullmakter

Kommunestyret gir følgende fullmakter til rådmannen :

- a) Opptak av lån (gjelder også refinansiering og sammenslåing av lån)
  - velge låneinstitusjon, avdragstid og rentebetingelser (i tråd med rammeavtaler)
- b) Plassering av ledig likviditet
  - velge finansinstitusjon
  - forhandle og bestemme vilkår for plassering
  - bestemme sammensetningen av plasseringen
- c) Plassering av langsiktige finansielle aktiva
  - velge finansinstitusjon - bestemme fondstype
  - forhandle og bestemme vilkår for plassering
  - bestemme sammensetningen av plasseringen

5. Rapportering

Formål med rapportering er å informere om finansforvaltningens faktiske resultater, samt finansforvaltningens eksponering i forhold til de rammer og retningslinjer som er fastsatt. Rådmannen rapporterer tre ganger pr. år til kommunestyret (tertialrapporter og årsmelding).

Rapporteringen skal inneholde en beskrivelse og vurdering av:

- a) Aktiva
  - Sammensetningen av aktiva
  - Markedsverdi, samlet og fordelt på de ulike typer aktiva
  - Vesentlige markedsendringer
  - Endringer i risikoeksponering
  - Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet
  - Markedsrenter og egne rentebetingelser
- b) Passiva
  - Sammensetning av passiva
  - Løpetid for passiva
  - Verdi, samlet og fordelt på de ulike typer passiva
  - Vesentlige markedsendringer
  - Endringer i risikoeksponering
  - Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet
  - Markedsrenter og egne rentebetingelser

Det utarbeides en egen årsrapport for finansforvaltningen, som legges frem for kommunestyret som egen sak, sammen med en vurdering fra uavhengig instans. Som uavhengig instans i denne sammenheng benyttes det revisjonsselskap Sande kommune til en hver tid er tilknyttet.

Økonomisjef skal – utover rapporteringen til kommunestyret – til enhver tid ha en detaljert oversikt over låneportefølje og plasseringer. Status og prognose for året når det gjelder netto finanskostnader rapporteres til rådmann gjennom ordinær månedrapportering i Agresso økonomisystem.

6. Administrative rutiner

Administrative rutiner for utøvelse av finansforvaltningen utarbeides i tråd med forskrift og reglement. Rutinene er en del av kommunens kvalitetssystem.

7. Evaluering

Rådmannen kan engasjere ekstern bistand for gjennomgang av kommunens finansforvaltning.

Finansreglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyreperiode.

Kontrollutvalget i Sande kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

20.04.2015

SAKSNR. 16/15

Referater

- Protokoll fra styremøte i VIKS 19.mars 2015.
- Fylkesmannen i Vestfold – tilsynskalender 2015
- Selvik skole – utbygging/flerbrukshall – statusrapport 2.
- Prosjektregnskap gang- og sykkelvei Galleberg skole - Bøhlumgata

Forslag til vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Vedtak:

STYRET

MØTEPROTOKOLL

Dato: 19.03.2015

Møtested: Statens Park, Tønsberg

DISSE MØTTE:

Jan Nærnes, styreleder, Horten
Harald Haug Andersen, nestleder, Tønsberg
Ingar Døler, medlem, Larvik
Gunnar Akerholt, medlem, Hof
Jon Henrik Grindlia, medlem, Andebu
Frode Hestnes, medlem, Re
Terje Fuglevik, medlem, Nøtterøy
Kjetil Holm Klavenes, medlem, VFK
Hanna Therese Berg, medlem, Holmestrand
Kari Stensholt, varamedlem, Lardal
Dag Erichsrud, varamedlem, Tjøme

FORFALL:

Tone Helgesen, medl., Sande
Anders Assev, medl., Lardal
Anne Marie Indseth, medl., Tjøme

DESSUTEN MØTTE:

Heidi Wulff Jacobsen rådgiver VIKS, observatør
Orrvar Dalby daglig leder VIKS, sekretær

MØTELEDER: Styreleder Jan Nærnes

Møtet satt kl. 18.00. Det framkom ingen merknader til innkalling og saksliste.

Styreleder ønsket velkommen til styremøtet og spesielt til fylkesmann Erling Lae og fagdirektør Petter Lodden som orienterte om arbeidet med kommunereformen i Vestfold.

Før det ordinære styremøtet presenterte styremedlemmene fig. forvaltningsprosjekter og selskapskontroller:

Larvik: Forvaltningsrevisjonsprosjektet «Tilpasset opplæring».

Forvaltningsrevisjonsprosjektet «Etikk og varsling»

Hof: Forvaltningsrevisjonsprosjektet «Budsjett – og økonomistyring innenfor pleie- og omsorgstjenester i Hof kommune»

Tønsberg: Forvaltningsrevisjonsprosjektet "Tilpasning til samhandlingsreformen".

Forvaltningsrevisjonsprosjektet "Psykisk helsevern"

Forvaltningsrevisjonsprosjektet "Vedtaksoppfølging»

Tjøme: Forvaltningsrevisjonsprosjektet "Hjemmetjenester"

- Nøtterøy:** Forvaltningsrevisjonsprosjektet «Psykisk helse og rusomsorg»
Vurdering av "Finansreglementet"
- Horten:** Forvaltningsrevisjonsprosjektet «NAV Horten»
- Re:** Forvaltningsrevisjonsprosjektet «Budsjett- og økonomistyring med fokus på offentlige anskaffelser»
Gransking av hendelsen på Linnestad Næringsområde (Revac)
- VFK:** Eierskapskontroll- Vestfold Festspillene AS
Selskapskontroll/forvaltningsrevisjon – Vestviken kollektivtrafikk
Kontroll av spesialundervisning i praksis
Eierskapskontroll «Larvik Arena»
- Holmestrand:** Forvaltningsrevisjonsprosjektet «Nav Holmestrand»
- Andebu:** Undersøkelser av påstander om inhabilitetsforhold i Andebu kommune
Undersøkelser av forholdene i to byggesaker som berører Atle Slettingdalen
- Saksliste:**
- 01/15   Godkjenning av protokoll fra forrige møte 11.09.2014**
- Vedtak:**
Protokoll fra styremøte 11.09.2014 godkjennes.
- 02/15   Regnskap og årsmelding for VIKS 2014**
Daglig leder redegjorde for regnskap og årsmelding og svarte på spørsmål.
- Vedtak:**
1.Årsregnskapet for 2014 som viser et positivt resultat på til sammen kr. 33 308, godkjennes og fastsettes som årsregnskap for VIKS for 2014.
2.Overskuddet på kr 33 308 avsettes til disposisjonsfond.
3.Årsmeldingen for 2014 godkjennes.
4.Egenkapitaltilskuddet i KLP for selskapets ansatte som er ført i investeringsregnskapet for 2014 på kr 3.034 dekkes av disposisjonsfondet.
5.Egenkapitaltilskuddet i KLP for de ansatte for fremtidige år føres som en utgift i investeringsregnskapet og dekkes av disposisjonsfond.
6.Saken oversendes deltakerkommunene/fylkeskommunen til orientering.

- 03/15   Regnskapsrapport 1 -2015**
Daglig leder redegjorde kort for hovedpunktene i rapporten.
- Vedtak:**
Styret tar regnskapsrapport 1 for 2015 til orientering.
- 04/15   Plan for opplæring av nye kontrollutvalg**
Saken ble drøftet og styret ba om at det ble vurdert å flytte konferansen for nye kontrollutvalg litt fram i tid. Det er ønskelig at en oppdatert perm med viktige dokumenter og retningslinjer blir lett tilgjengelig for nye kontrollutvalg, gjerne på en elektronisk plattform.
- Vedtak:**
Styret slutter seg til sekretariatets plan for opplæring av nye kontrollutvalg.
- Sekretariatet får fullmakt til å justere planen i samsvar med styrets innspill og ellers gjøre nødvendige endringer/tilpasninger.
- Styret forventer at kontrollutvalgene i neste valgperiode utstyres med elektroniske hjelpemidler, dersom det er/blir innført for kommunestyret/bystyret og andre hovedutvalg.
- 05/15   Forslag til møteplan for styret 2015.**
- Vedtak:**
Følgende forslag til møteplan for styret i 2015 vedtas:
- Torsdag 19.mars 2015
Torsdag 11.juni 2015
Torsdag 3.september 2015
- 06/15   Vestfold Vann IKS - orientering**
Styrets observatør i Vestfold Vann IKS Terje Fuglevik orienterte om saken.
- Vedtak:**
Saken tas til orientering.
- 07/15   VIKS orienterer**
Daglig leder orienterte om bl.a. flg. saker:
- Anskaffelse av elektronisk arkiv- og dokumenthåndteringssystem
  - Avleveringen av kontrollutvalgenes arkiver for perioden 2005 - 2012 til IKA, Kongsberg
  - Om nettverkssamarbeidet mellom sekretariatene ved Oslofjorden og deres studietur til Brussel 12.-14.mars 2015.

- KPMG er, etter konkurranseutsetting, valgt som ny revisor i Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme.
- VIKS har så langt i år utført 1 eierskapskontroll – vedr. Larvik Arena for Vestfold fylkeskommune.
- Samarbeidet med fylkesmannen om samordning av tilsyn
- Fokus i sekretariatets arbeid de nærmeste ukene vil være årsregnskapene.

Vedtak:

Daglig leders redegjørelse tas til orientering

08/15 Eventuelt

a) Sandefjord, Stokke og Andebu har søkt om å bli slått sammen til en kommune. VIKS har sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget i Andebu i dag, mens kontrollutvalgene i Sandefjord og Stokke har engasjert Deloitte.

Styreleder opplyste at det har vært et møte med rådmannen i Andebu og at man planlegger møter med Sandefjord og Stokke til høsten.

b) På neste møte legges det opp til en drøfting av hvorledes styret er organisert/sammensatt.

c) Behandling av godtgjørelser for det nye styret gjøres i septembermøtet i forbindelse med budsjettbehandlingen.

d) Styremøtet i september legges til Eidsfoss i Hof og kombineres med orientering/befaring på anlegget til Vestfold Vann IKS.

e) Styret sender en oppmerksomhet til styremedlem som er rammet av sykdom.

Alle vedtak var enstemmig.

Møtet slutt kl. 20.45

Revetal, 20.03.2014
for styreleder av VIKS, Jan Nærsnes

Orrvar Dalby
daglig leder av VIKS

Sendt til:
Medlemmer
Varamedlemmer
Ansattes representant
Fylkesordfører/Ordførere

Tilsynskalender 2015 - Oversikt fordelt på kommuner

Kommune	Tilssystema og metodikk	Deltakere fra kommunen	Deltakere fra regional stat	Tilsyn Tidspunkt
Andebu	Kriseøvelse (utsatt fra 2014)	Kommunens kriseledelse	Jan Helge Kaiser, Truls Dix Brochmann, Reidun Mangrud	25. februar 2015
Andebu	Observatør til kriseøvelse i Stokke	Kommunens kriseledelse		14. oktober 2015
Andebu (HSO)	Helse- og omsorg (psykisk utviklingshemmede) Avlastning - interntkontroll	Ledelse i helse- og omsorg	Arve Mosand, Nils Erik Fjeldvik, Reidun Borrebæk	05.03.15
Andebu (HSO)	Landsomfattende tilsyn – NAV – tjenester til 17-23 år	NAV-leder/kontor og kommuneledelse	Lise Jebesen, Inge B. Sandvold, Ellen Roberg	Juni 2015
Hof	Tilsyn samfunnsikkerhet og beredskap	Kommunens kriseledelse	Jan Helge Kaiser, Per Schjelderup, Truls Dix Brochmann, John Sverre Dahl	28. mai 2015
Hof	Kriseøvelse	Kommunens kriseledelse	Jan Helge Kaiser, Truls Dix Brochmann, Reidun Mangrud, John Sverre Dahl	24. september 2015
Hof (HSO)	Tilsyn fengsel	Fengsel + kommuneoverlege	Maria Willand, Henning Mørland, Ruth- Anne Rojahn.	November 2015
Holmestrand	Observatør til kriseøvelse i Hof	Kommunens kriseledelse		24. september 2015
Horten	Tilsyn samfunnsikkerhet og beredskap	Kommunens kriseledelse	Jan Helge Kaiser, Per Schjelderup, Truls Dix Brochmann, John Sverre Dahl	22. april 2015
Horten	Kriseøvelse	Kommunens kriseledelse	Jan Helge Kaiser, Truls Dix Brochmann, Reidun Mangrud, John Sverre Dahl	12. november 2015
Horten (HSO)	Tilsyn fengsel	Fengsel + kommuneoverlege	Maria Willand, Henning Mørland, Ruth- Anne Rojahn	
Larvik(HSO)	Samhandlingsilsyn - kommune/SIV	Kommunens ledelse + helse- og omsorg	Cathrine Hefte, Per Schjelderup, Ingvild M. Ludviksen, Reidun Borrebæk	Mai til oktober 2015

	Fastleger				
Nøtterøy	Observatør til kriseøvelse i Tønsberg	Kommunens kriseledelse			3. desember 2015
Re	Observatør til kriseøvelse i Hof	Kommunens kriseledelse			24. september 2015
Re (HSO)	NAV – sosiale tjenester	NAV-leder/kontor og kommuneledelse		Olav Øyaseter, Inge B. Sandvold	Oktober 2015
Sande	Observatør til kriseøvelse i Horten	Kommunens kriseledelse			12. november 2015
Sandefjord	Observatør til kriseøvelse i Andebu	Kommunens kriseledelse			25. februar 2015
Sandefjord	Observatør til kriseøvelse i Stokke	Kommunens kriseledelse			14. oktober 2015
Stokke	Tilsyn samfunnsikkerhet og beredskap	Kommunens kriseledelse		Jan Helge Kaiser, Per Schjelderup, Truls Dix Brochmann, John Sverre Dahl	30. april 2015
Stokke (HSO)	NAV – sosiale tjenester	NAV-leder/kontor og kommuneledelse		Olav Øyaseter, Lise Jølsen, Ellen Roberg	Uke 25 2015
Stokke	Kriseøvelse	Kommunens kriseledelse		Jan Helge Kaiser, Truls Dix Brochmann, Reidun Mangrud, John Sverre Dahl	14. oktober 2015
Stokke	Observatør til kriseøvelse i Andebu	Kommunens kriseledelse			25. februar 2015
Svelvik	Observatør til kriseøvelse i Horten	Kommunens kriseledelse			12. november 2015
Tjøme	Observatør til kriseøvelse i Tønsberg	Kommunens kriseledelse			3. desember 2015
Tønsberg	Tilsyn samfunnsikkerhet og beredskap	Kommunens kriseledelse		Jan Helge Kaiser, Per Schjelderup, Truls Dix Brochmann, John Sverre Dahl	16. april 2015
Tønsberg	Kriseøvelse	Kommunens kriseledelse		Jan Helge Kaiser, Truls Dix Brochmann, Reidun Mangrud, John Sverre Dahl	3. desember 2015
Tønsberg (HSO)	Dokumenttilsyn 2 private og 1 kommunalt sykehjem	Sykehjemsledelse		Randi Askjer, Per Schjelderup, Ingvild M. Ludviksen	06.05.15, 20.05.15 og 04.06.15
Tønsberg (HSO)	Samhandlingstilsyn - kommune/SIV Fastleger	Kommunens ledelse + helse- og omsorg		Cathrine Høffe, Per Schjelderup, Ingvild M. Ludviksen, Reidun Borrebæk	Mai til oktober 2015

Tønsberg(HSO)	NAV – sosiale tjenester	NAV-leder/kontor og kommuneledelse ?	Olav Øyaseter, Lise Jølsen, Ellen Roberg	Mars 2015
HSO – for øvrig:				
SIV	Samhandlingstilsyn - kommune/SIV	Samhandling med spesialisthelsetjenesten (LOT)	Cathrine Hefte, Per Schjelderup, Ingvild M. Ludviksen, Reidun Borrebæk	Mai til oktober 2015
3 kommuner	Egenvurderingsrapport- NAV	NAV-ansatte/NAV-ledelse	Ellen Roberg, Lise Jølsen og Inge B. Sandvold	
Private (3)	Private tjenesteaktører som utfører helse- og omsorgstjenester på oppdrag fra kommuner – bemannede boliger psykisk utviklingshemmede		Arve Mosand, Linda Endrestad, Ingvild Møller Ludviksen, Nils-Erik Fjeldvik, Freddy Dahl	
Spesialisthelse (2 på SIV)				

STATUSRAPPORT – OPPFØLGING

Prosjektopplysninger

Prosjektnavn:		Prosjektkode / Prosjektidentitet:	
Selvik skole – utbygging/flerbrukshall		Prosjektnr.: 11500	
Prosjekttipe:		Statusrapport nr og dato	
Skoleutbygging/flerbrukshall/		Rapport 2 – 24.03.2015	
Oppdragsgiver:	Prosjekteier:	Prosjektleder:	
Sande kommune v/Nils A H Aarseth	Eiendom	Nils A H Aarseth Martin Hagen	

Sammendrag, rapporteringsperiode: pr. 24.03.2015

Kort beskrivelse av status:
<p><u>Mandat status:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fremdrift iht fremdriftsplan, innflytting i nye arealer februar 2016, utomhus ferdigstilles mai 2016 • Entreprenørens klassepaviljong, for avlastning under rehabilitering av eksisterende arealer, er oppført (entreprenørens kostnad) • Fakturering løper iht utarbeidet betalingsplan <p><u>Prosjektplanlegging og oppfølging:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Prosjektering pågår, gjelder bygning og tekniske fag • Uavhengig kontroll løper • Grunnarbeider/bygging/rehabilitering pågår • Oppfølges med byggemøter, byggherremøter og avklaringsmøter <p><u>Risikostyring:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontroll KPR og KUT pågår • Uavhengig kontroll grunn og teknisk (RIG, RIB, RIBr) pågår • Avvikshåndtering, løpende <p><u>Statusrapportering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Regnskap iht budsjett og betalingsplan • Fremdrift iht plan <p><u>Endringsbehandling:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Endringer som kan gå utover økonomiske rammer avklares med styringsgruppen • Mindre endringer, innenfor gitte økonomiske rammer, behandles i møter med entreprenør, byggeleder og byggherrens representanter • Endringer som påvirker bruker avklares med denne

STATUSRAPPORT – OPPFØLGING

Viktige milepæler og hovedaktiviteter siden forrige rapportering

Milepæl / hovedaktivitet:	Oppnådd (ja/nei)
• IG gitt for bygg over fundament	Ja
• Sikringsarbeider er løpende (byggegjerder, skilting, brukermedvirkning)	Ja
• Temporær paviljong oppført	Ja
• Pelingsarbeider, delvis ferdig pr d.d.	Ja
• Utstøping av dekker delvis ferdig (bygg A,B,C, pågår for bygg G)	Ja
• Stålarbeider for flerbrukshall og skoledel, bygg A, B, C, påbegynt	Ja
• Styrtd boring av OV ledning	Ja
• Fordrøyningsmagasin OV påbegynt	Ja

Nøkkeltall eks mva fra Agresso pr 24.03.2015

Fase	Regnskap hittil	Budsjett totalt	Gjenstående	Betalingsplan	Kommentar
Programmering 2011	319 995		106 880 005	319 995	Sande kommune, arkitekt
Plan/forprosjekt 2012	966 017		105 913 988	966 017	Sande kommune, div. brukergrupper, arkitekt
Regulering, detaljbeskriv. 2013	1 180 075		104 733 913	1 180 075	Sande kommune, div. brukergrupper, arkitekt
Beskr/oppstart Byggefase 2014	8 264 781		96 469 132	8 264 781	Sande kommune, arkitekt, konsulenter
Byggefase 2015	15 649 632		80 819 500	79 382 421	Tyngden av grunn- og byggearbeider ferdigstilles
Byggefase 2016				7 036 711	Utomhus arbeider ferdigstilles mai 2016
Totalt	26 380 500	107 200 000	80 819 500	97 150 000	

Avvikskommentarer

Følger prosjektet den fremdriften som er forutsatt i budsjett og mandat?		
☒	RØDT	– vesentlige avvik
☐	GULT	– usikkerhet eller noen mindre avvik
☒	GRØNT	– framdrift og resultater i henhold til godkjente planer
Kommentarer med korrektive tiltak knyttet til avvik		
☒	FRAMDRIFT	• Ihht plan
☐	ØKONOMI	• Peling, antall medgatte løpemeter • Gulvbelegg, høynet kvalitet
☒	KVALITET	• Iht forutsetninger og beskrivelser
☒	RISIKO	• Iht planer – HMS, SHA, SJA

Viktige milepæler og hovedaktiviteter kommende periode

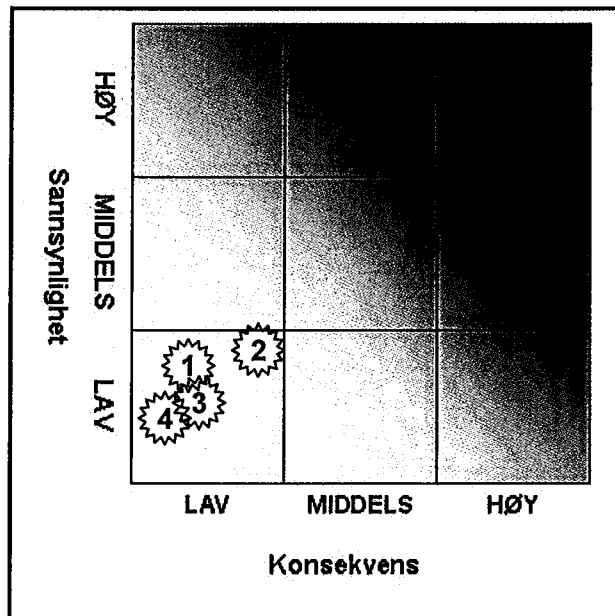

STATUSRAPPORT – OPPFØLGING

Milepæl/aktivitet:	Ferdig dato:
<ul style="list-style-type: none"> • Stålarbeider, bærende • Rehabilitering bygg F • Tekking tak bygg C • Tekking tak bygg A+B+E • Tett bygg C • Tett bygg A+B+E • Radonsperre/isolering/støp/avretting bygg C • Radonsperre/isolering/støp/avretting bygg A+B+E • Teknisk i bakken - hovedinngang 	<ul style="list-style-type: none"> • Uke 20 - 2015 • Uke 20 – 2015 • Uke 20 – 2015 • Uke 33 – 2015 • Uke 22 – 2015 • Uke 34 – 2015 • Uke 26 – 2015 • Uke 28 – 2015 • Uke 34 - 2014

Risikovurdering

R.nr	Årsak
1	Fremdrift
2	Økonomi
3	Værforhold
4	Sikkerhet HMS/SHA
5	
6	
7	
8	

Andre viktige forhold

Kort beskrivelse av vesentlige hendelser som påvirker prosjektet:

Uavklarte forhold med entreprenøren (TE), vedr omfanget og detaljer BH mener TE skal utføre/levere, kan medføre mindre avvik ift økonomi.

Det er foretatt justeringer ift kvaliteter vedr gulvbelegg (ref ønske fra Renhold), konsekvens, tillegg kr 335.000.

Avregning av medgåtte lm peler iht kontrakt utgjør ca kr 300.000 i tillegg.

Endret funksjon ift strømtilførsel gir fradrag ca kr 100.000.

Endret kapasitet på solpanel gir fradrag ca kr 200.000.

Dato: 23.03.2015

Nils A H Aarseth
PA/Prosjektleder

Endringsliste pr dato: 17.03.2015		Deltakere: NAA/MH	
Kode	Registrert dato	Navn	Status
<u>EV-001</u>	22.10.2014	Opparbeidelse av midlertidig skoleplass	5-Fakturert
<u>EV-002</u>	22.10.2014	Byggeplan statens vegvesen	7-Avvist
<u>EV-003</u>	29.10.2014	Redusert vinduer i Bygg F	3-Godkjent
<u>EV-004</u>	29.10.2014	Økt areal, teknisk rom flerbrukshall	3-Godkjent
<u>EV-005</u>	11.11.2014	Ekstra brannkum utomhus	7-avvist
<u>EV-006</u>	11.11.2014	Bygg D utgår	6-omtvistet
<u>EV-007</u>	18.11.2014	Fjerne innhuk i bygg C	kr 0 3-godkjent
<u>EV-008</u>	18.11.2014	Bestilling av kampklookke	kr 35 000 3-godkjent
<u>EV-009</u>	05.12.2014	Midlertidig utvidelse av trafokap	kr 116 435 6-omtvistet
<u>EV-010</u>	09.01.2015	Ekstra oppvaskmaskin	kr 0 8-utgått
<u>EV-011</u>	09.01.2015	Fettutskiller i forb med kjøkken	8-utgått
<u>EV-012</u>	16.01.2015	Forsinket oppstart ihht kontrakt	6-omtvistet
<u>EV-013</u>	19.01.2015	Ekstra porter utomhus	kr 18 150 3-godkjent
<u>EV-014</u>	19.01.2015	Refleksvester til skolen	kr 4 000 3-godkjent
<u>EV-015</u>	29.01.2015	Uttrekk, kjø, frys og tørrom	-kr 79 420 2-byggherre varslet
<u>EV-016</u>	29.01.2015	Endring ladestasjoner - EL biler	kr 21 538 6-omtvistet
<u>EV-017</u>	10.02.2015	Oppgradering serveringskjøkken	6-omtvistet
<u>EV-018</u>	10.02.2015	Dørautomatikk ekstra utover krav	kr 79 226 6-omtvistet
<u>EV-019</u>	19.02.2015	Bytte foldevegger med vindusfelt og dører i glass	-kr 4 350 2-byggherre varslet
<u>EV-020</u>	19.02.2015	Solpaneler endret form og størrelse	-kr 215 850 2-byggherre varslet
<u>EV-021</u>	03.03.2015	Avregning peler	kr 321 849 2-byggherre varslet
<u>EV-022</u>	27.02.2015	Høydeavvik gulver i byggF	2-byggherre varslet

Sum	Status	Totalentreprenørs Kommentar	Byggherrens anmerkninger
kr 150 000	5-Fakturert		OK! Eulers behov for foreløpig uteområde ifm utbyggingen
-kr 72 800	7-Avvist		OK, ligger i TE's oppgaver
kr 328 118	3-Godkjent		OK
	3-Godkjent		OK, for lite beregnet areal til vent etc
	7-avvist		Ligger i TE's oppgaver
-kr 2 040 426	6-omtvistet		m2 pris for lav, ref også LCC grunnlag fra TE
kr 0	3-godkjent		OK! Større arealer for brukerne
kr 35 000	3-godkjent		OK! Nødv for ball - kamper
kr 116 435	6-omtvistet		BH betaler forbruk, men ikke annet
kr 0	8-utgått		Ligger i TE's oppgaver
	8-utgått		BH's vurdering ligger til grunn
	6-omtvistet	Kostnad uavklart	BH avviser denne
kr 18 150	3-godkjent		OK
kr 4 000	3-godkjent		OK
-kr 79 420	2-byggherre varslet		BH må kontrollere pris/grunnlaget
kr 21 538	6-omtvistet		BH avviser denne, leveres som beskrevet i BOK 4.0
kr 109 849	6-omtvistet		Ref bok 2 vedr kjøkken
kr 79 226	6-omtvistet		Ref bok 2 vedr lås etc
-kr 4 350	2-byggherre varslet		OK, ref grunnlag fra TE
-kr 215 850	2-byggherre varslet		OK, bekreftet rett fra EM teknikk AS
kr 321 849	2-byggherre varslet		Avvises, TE's oversendte mengdeberegning er iflg BH's gjennomgang feil
	2-byggherre varslet	Avvises	Ligger i TE's oppgaver

<u>EV-023</u>	03.03.2015	Avbrutt styrt boring		8-Utgått		OK
<u>EV-024</u>	03.03.2015	Tillegspunkter IKT	kr 28 988	2-byggherre varslet		OK! BH avklarer
<u>EV-025</u>	03.03.2015	Tillegspunkter EI-kraft	kr 21 503	2-byggherre varslet		OK! BH avklarer
<u>EV-026</u>	03.03.2015	Skoleringeanlegg	kr 17 048	2-byggherre varslet		Avvises, BH anmerkning, skal medtas. Ligger i TE's oppgaver
<u>EV-027</u>	03.03.2015	Scenelys og lysmikser ifm lysbom	kr 296 244	2-byggherre varslet		Avvises, BH avviser denne, ref opsjonsliste vedlagt tilbuds- dokumentene og TE's egen bekrefteise
<u>EV-028</u>	03.03.2015	Fradrag skilletrafo	-kr 107 082	2-byggherre varslet		OK
<u>EV-029</u>	09.03.2015	Servant ved trinnrom F-101	kr 9 339	2-byggherre varslet		Avvises, tidligere vaskemuligheter fjernet, må etableres på nytt.
<u>EV-030</u>	10.03.2015	Råteskader under 3 vinduer, bygg F		2-byggherre varslet	Kostnad uavklart	OK! Etter medgått tid og medgåtte materialer iht tilbudspriser
<u>EV-031</u>	10.03.2015	Gerflor	kr 333 500	2-byggherre varslet		OK, med forbehold om oppkant er inkl! SK renhold ønsker annen kvalitet på gulvbelegg. Avregnes etter oppmålte mengder
<u>EV-032</u>	10.03.2015	Feil grunnlag i brannstrategirapport		2-byggherre varslet		Avvises. ref til <u>brannprospekt fra Jørgensen AS v/Tore Bratvold</u>
<u>EV-033</u>	17.03.2015	Strøm og sommervann, grillhytte	kr 36 589	2-byggherre varslet		Utgår (BH)
<u>EV-034</u>						
<u>EV-035</u>						
		Sum	-kr 592 552			

Gallebergveien, Bøhlumgata - Salongåsen, GS - VEI, SANDE

STENER SØRENSEN
RÅDGIVENDE INGENIØRER

Endringsmeldinger/Økooversikt

Revidert 27.03.2015

Endr nr	dat	Tekst	Alle beløp ex MVA			
			Totalt	Utført ikke fakturert	Fakturert	Rest å Fakturere
		Budsjett Galleberg skole - Salongåsen, totalt ca 700 meter gang - og sykkelvei Grunnkost ref kalkyle ca. 1.500.000 Vi forutsetter at prosjektet får tilbakeført MVA				
		Sum Avdragsnota	1 500 000		672 614	827 386
		Erstatningsbeløp naboeiendommer	928 000		363 000	565 000
		Arbeider Abrahamsen	(112 000)			(112 000)
		Arbeider Gallebergveien 173	(200 000)			(200 000)
		Arbeider Gallebergveien 170/172	(50 000)			(50 000)
EM001	01.09.2014	Styrt boring, sprengningsarbeider	710 000	40 425	694 000	16 000
EM002	09.09.2014	Transport stein, pr. 5/9	54 000		34 000	7 000
EM003	09.09.2014	Pigging av traue, + Bygningsbesiktigelse	163 093	15 750	179 000	-
EM004	09.09.2014	Miniguard	64 000		37 000	10 000
EM005	17.09.2014	Flytting av stolper	18 000		18 000	-
EM006	17.09.2014	Fresemasser, midlertidig kjørebane	5 000	6 500		6 500
EM007	17.09.2014	Støttemur av betongklosser, 100m2	300 000	375 000	70 000	305 000
EM008	17.09.2014	Kartlegging og innmåling private stikkledninger	45 000		45 000	-
EMX	10.09.2014	Opparbeidelse gårdsvei/plass 160/14	34 329			34 329
EM009	17.09.2014	Kartlegging profilering av fjell				
EM010	30.09.2014	Kabelgrøfter og lysmastfundamenter	295 000		295 000	-
EM010	02.01.2015	Kabelgrøft, sidegrøfter, kabelskap, kummer				
EM011	30.09.2014	Støttemur og hekk, Abrahamsen	112 000		9 000	103 000
EM012	07.11.2014	Gallebergveien 173	200 000		32 000	168 000
EM013	19.11.2014	Omlegging VA	150 000		147 000	-
EM014	07.11.2014	Gallebergveien 170/172	50 000			50 000
		Uforutsett 5% av 1.500.000				
		Byggeledelse SSAS, 2014 + jan, feb -15	150 000		150 000	-
		Totalsum utført ex MVA	4 416 422		2 745 614	1 730 215

Oversikt over kostnader naboeiendommer

gnr/Bnr	Navn	Erstatning areal	Erstatning beplantning	Erstatning annet	Ufakturert ikke utført
59/21	Paul Gregersen	600			
60/1	Paul Gregersen, Leie brakkerigg Arbeid i bekk	3674		24000 50000	50 000
59/22	Liv Runi E Syvertsen	1680			
59/46	Anne Lise Ekland	12960		10000	
60/11	Jorunn Næss Halvorsen		15000		
60/14	Solberg/Joh Ny innkjøring, gårds plass og asfalt			100000	65 000
60/19	Tom Halvorsen Arbeid på eiendommen (asfalt mm)	10680	8000	50000 30000	30 000
62/14	Karin Anni Eriksen	5880			
62/15	Lisbeth/Inga Diverse arb + støttemur	720		25000	
62/19	Åse Eriksen	12000	3000		
62/22	Berit Torunn Løvaas	9720	500		
62/24	Sørbø Asfaltering gårds plass (218m2) Ombygging innkjøring			40000 50000	40 000 50 000
62/34	Tove Abrahamsen/Lars Abrahamsen		100000	112500	112 500
63/2	Tor Øystein Skeide	1800			
63/17	Marit Bjørge/Arne M. Mathisen	3240	18000		
63/19	Jens Hoff opparbeidelse plass, riving + ny garasje	8280		200000	200 000
63/22	Kari Lønn/Å Eventuell fjerning av hekk	240	0	17000	17 000
63/25	Thomas Myhre	600	3000		
		72074	147500	708500	928074
					564 500

Fakturaoversikt, Kjeldaas

Fakt nr.	Avdrag	EM	dato	Beløp
Fakt nr 12315	Avdrag 1		06.okt	234 777
Fakt nr 12437	Avdrag 2		07.nov	193 715
Fakt nr 12545	Avdrag 3		19.des	244 122
				672 614
Fakt nr 12190		EM001	31.08.2014	100 699
Fakt nr 12257			19.09.2014	293 910
Fakt nr 12289			30.09.2014	4 098
Fakt nr 12380			25.10.2009	53 540
Fakt nr 12436			07.11.2014	67 072
Fakt nr 12548			19.12.2014	174 378
				693 697
Fakt nr 12257		EM002	19.09.2014	21 000
Fakt nrt 12548, bilag 2			19.12.2014	12 600
				33 600
Fakt nr 12257		EM003	19.09.2014	104 468
Fakt nr 12287			30.09.2014	58 626
Bilag 3				15 750
				178 844

Fakt nr 12333	EM004	13.10.2014	9 625
Fakt nr 12500		01.12.2014	14 387
Fakt nr 12548, bilag 3		19.12.2014	12 662
			36 674
Fakt nr 12500	EM005	01.12.2014	18 033
Periode 7/11 - 31/12			40 425
Bilag 1	EM006	20.01.2015	6 546
Bilag 1	EM007	20.01.2015	23 700
Bilag 2		27.01.2015	21 790
Bilag 3		26.02.2015	70 991
Bilag 4		26.02.2015	126 707
Bilag 5		27.02.2015	26 649
Bilag 6		11.03.2015	28 204
Bilag 7		17.03.2015	29 612
Fakt nr 12793, Bilag 8		17.03.2015	70 473
Bilag 9		08.03.2015	46 648
			444 774
Fakt nr 12500	EM008	01.12.2014	9 296
		????	35 196
			44 492
Fakt nr 12256	EMX	19.09.2014	34 328
Fakt nr 12333	EMX010	13.10.2014	84 588
Fakt nr 12381		27.10.2014	1 487
Fakt nr 12500, bilag 2		01.12.2014	37 695
Fakt nr 12500, bilag 3		01.12.2014	46 765
		01.12.2014	28 500
???		17.12.2014	96 240
			295 275
Fakt nr 12500	EM011	01.12.2014	9 135
Fakt nr 12500	EM012	01.12.2014	12 975
Fakt nr 12500		01.12.2014	9 070
Fakt nr 12548, bilag 3		19.12.2014	10 437
			32 482
Fakt nr 12500	EM013	01.12.2014	47 137
Fakt nr 12548, bilag2	EM013	19.12.2014	92 971
Fakt nr 12548, bilag 3	EM013	19.12.2014	7 347
			147 455

Fakturert byggeledelse
Fakt SSAS 01.01.14 til 22.02.15

150000

Kontrollutvalget i Sande kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

20.04.2015

SAKSNR. 17/15

Eventuelt